

31. 3. 2020

Veďte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Změny ve flotilovém pojištění - připravovaná novela zákona o distribuci pojištění a zajištění opouští koncepci pojistného zájmu

V minulých týdnech byl schválen návrh zákona novelizujícího několik předpisů v oblasti regulace podnikání na finančním trhu, diskutovaného především z důvodu kontroverzní povinnosti nahrávat telefonické rozhovory ze strany obchodníků s cennými papíry. Novela se ale dotkla i zákona č. [170/2018](#) Sb., o distribuci pojištění a zajištění, ve znění pozdějších předpisů („zákon o distribuci pojištění“), a to v oblasti regulace flotilového pojištění. Novela nabývá účinnosti 1. května 2020.

Jaké změny mohou pojišťovny a pojistníci nabízející flotilové pojištění očekávat?

Stávající úprava flotilového pojištění

Zákon o distribuci pojištění, respektive jeho novela implementující směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/97 ze dne 20. ledna 2016 o distribuci pojištění („**směrnice IDD**“), která je účinná od 1. prosince 2018, přinesla pojišťovnám a zprostředkovatelům nové povinnosti při distribuci pojištění a zavedla regulaci nabízení flotilového pojištění.

Nabízení flotilového pojištění definuje zákon o distribuci pojištění jako činnost pojistníka spočívající v nabízení možnosti stát se pojištěným. Jednoduše můžeme říci, že o flotilové pojištění se jedná v případě, kdy pojistník nabízí podnikatelským způsobem přistoupení k existující pojistné smlouvě uzavřené mezi pojistníkem a pojišťovnou dalším osobám, které jsou tak pouze v postavení pojištěného. S takovou pojistnou smlouvou je dále oprávněn disponovat pouze pojistník, pojištěným osobám však z jejich účasti na pojištění vyplývají různá práva (právo na pojistné plnění) a povinnosti (povinnost platit pojistníkovi sjednanou odměnu odpovídající pojistnému).

S ohledem na historickou absenci zákonné úpravy bylo flotilové pojištění hojně využíváno (typicky např. jako připojištění skel, zavazadel anebo osob ve vozidle k pojištění odpovědnosti z provozu vozidla - povinnému ručení, případně havarijnímu pojištění - anebo jako cestovní pojištění nabízené k platebním kartám). Přestože se flotilové pojištění od individuálního pojištění z pohledu klienta příliš neliší, právní postavení pojištěných osob v rámci flotil bylo před zavedením regulace flotilového pojištění nevýhodné. Pojištěný ve flotilovém pojištění totiž nedisponuje všemi právy, která má v případě individuálního pojištění pojistník, a pojišťovny a zprostředkovatelé nebyli povinni poskytovat pojištěným veškeré informace a dodržovat standardní proces distribuce pojištění (např. zjišťovat požadavky a potřeby, v důsledku čehož nemuselo být sjednané flotilové pojištění pro klienta vždy vhodné).

V rámci implementace směrnice IDD tedy zákonodárce shledal, že flotilové pojištění s sebou nese tolik potenciálních rizik pro pojištěné osoby, že je namísto jeho nabízení regulovat. Zákon o distribuci pojištění tak k flotilovému pojištění od prosince 2018 přistupuje jako k samostatné kategorii. Nabízení flotilového pojištění sice nespadá do zprostředkování pojištění, vybraná ustanovení zákona o distribuci pojištění se na něj ale přesto přiměřeně uplatní (např. přiměřené odborné znalosti, dodržování požadavků odborné péče a plnění informačních povinností).

Zákon o distribuci pojištění zakazuje nabízení rezervotvorného životního pojištění v režimu flotily a dále omezuje situace, ve kterých je flotilové pojištění možné nabízet na případy, kdy jsou **pojistník a pojištěný součástí stejného koncernu**, pojištěné věci mají **stejného vlastníka** nebo má pojistník na nabízeném flotilovém pojištění **pojistný zájem**.

Pojistný zájem navíc musí vyplývat z:

- prodeje zboží nebo poskytování služby v rámci jeho podnikání nebo podnikání jiné s ním propojené osoby,
- členství pojištěného v zájmovém nebo profesním sdružení,
- pracovněprávního, služebního nebo jiného obdobného vztahu pojištěného k pojistníkovi, nebo
- kulturních, sportovních či jiných obdobných činností pojistníka.

V případě konkrétních flotilových pojištění však v praxi panovala pochybnost, zda pojistník nabízející pojištěným přistoupení do flotilového pojištění podmínku existence pojistného zájmu splňuje.

Pro bližší představu použijeme jako příklad často využívaná flotilová pojištění nabízená při leasingu vozidel. Vedle standardního povinného ručení a havarijního pojištění patří mezi často nabízené produkty také například pojištění skel, zavazadel, úrazové pojištění třetích osob ve vozidle nebo pojištění schopnosti splácet. Vzhledem k tomu, že pojistník (v tomto případě leasingová společnost) by měl mít pojistný zájem vyplývající z některé z výše uvedených kategorií, bylo zpravidla v případě povinného ručení a havarijního pojištění nabízení přistoupení k flotilovému pojištění bez větších diskuzí vnímáno jako neproblematické. Klientům byla totiž pojistníkem poskytnuta služba financování a pojištění se týkalo předmětu financování. Spornou otázkou bylo naopak splnění podmínky pojistného zájmu leasingové společnosti jako pojistníka v případě pojištění zavazadel nebo úrazového pojištění klienta či dalších osob ve vozidle, protože vázanost na službu financování již není tak přímá.

Určité výkladové vodítko poskytla Česká národní banka („**ČNB**“), jako orgán dohledu nad pojišťovnictvím, prostřednictvím svého stanoviska „*Distribuce pojistné ochrany pojistníkem podle § 4 ZDP*“ ze dne 29. listopadu 2018. Výše uvedená regulace nabízení flotilového pojištění však i přes stanovisko ČNB výkladově narážela na definici pojistného zájmu dle zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů („**občanský zákoník**“). Pojistník má dle § 2762 občanského zákoníku pojistný zájem na vlastním životě, zdraví a majetku. Dále má pojistník pojistný zájem také na životě a zdraví jiné osoby (pokud prokáže, že je zájem podmíněný vztahem k této osobě vyplývajícím z příbuzenství nebo je podmíněný prospěchem či výhodou z pokračování jejího života) nebo na jejím majetku (pokud osvědčí, že by mu bez jeho existence a uchování hrozila přímá majetková ztráta). Dále se má za to, že pojistný zájem pojistníka byl prokázán, pokud dal pojištěný k pojištění souhlas.

Změny v oblasti flotilového pojištění, které přináší připravovaná novela

Novelou zákona o distribuci pojištění by se měla regulace flotilových pojištění vyjasnit, neboť **zcela opouští koncept pojistného zájmu**. Pojistník může nadále nabízet flotilové pojištění, pokud jsou pojistník a pojištěný součástí stejného koncernu a pojištěné věci mají stejného vlastníka. Nově bude

možné nabízet možnost stát se pojištěným v případech, kdy **pojištění souvisí s:**

- „prodáváním zbožím nebo poskytovanou službou v rámci podnikání pojistníka nebo podnikání jiné s ním propojené osoby, zejména pokud se jedná o **pojištění schopnosti splácet**,
- členstvím pojištěného v zájmovém nebo profesním sdružení,
- pracovněprávním, služebním nebo jiným obdobným vztahem pojištěného k pojistníkovi, nebo
- kulturními, sportovními či jinými obdobnými činnostmi pojistníka,

případně se pojištění týká:

- **vady, poškození nebo ztráty zboží dodávaného pojistníkem,**
- **nevyužití nebo vady služby poskytované pojistníkem,**
- **poškození nebo ztráty zavazadla, nebo**
- **jiné pojistné události spojené s cestováním.“**

Při porovnání se současným textem zákona o distribuci pojištění stojí za pozornost kromě vypuštění pojmu „pojistný zájem“ především **rozšíření možnosti nabízet možnost stát se pojištěným o seznam situací, kterých se flotilové pojištění může týkat.** V případě schválení novely by tak odpadly pochybnosti nejen v souvislosti s flotilovým pojištěním vztahujícím se ke schopnosti pojištěného splácet, ale také např. k pojištění zavazadel. Naopak úrazové pojištění i nadále nebude pravděpodobně možné pod výše uvedené možnosti nabízení flotilového pojištění podřadit.

Upuštění od nejednoznačného a interpretačně nejasného pojmu „pojistný zájem“ je zapotřebí ocenit, a to především proto, že koncepce omezení nabízení flotilového pojištění prostřednictvím pojmu „pojistný zájem“ samo o sobě nezaručuje pojištěné osobě větší ochranu anebo lepší právní postavení a v praxi způsobuje současná právní úprava právní nejistotu.

Informační povinnost pojišťoven

S ochranou pojištěného a větší kontrolou nad procesem nabízení možnosti stát se pojištěným v rámci flotilového pojištění souvisí i druhá změna, kterou by mohla novela zákona o distribuci pojištění přinést.

Pojišťovny jsou již nyní povinny dohlížet na činnost pojistníků nabízejících flotilové pojištění a uchovávat údaje o nich. Dle novely by měly také **vést evidenci o tom, na základě kterého z výše uvedených titulů je flotilové pojištění nabízeno, o odvětví a charakteristice tohoto pojištění, datu jeho vzniku a zániku, pojistné době, počtu pojištěných k poslednímu dni kalendářního čtvrtletí a předepsaném pojistném za kalendářní čtvrtletí.** Tyto údaje budou pojišťovny povinny předávat ČNB způsobem a ve lhůtách, které stanoví prováděcí právní předpis. Pojišťovnám i jejich pojistníkům, kteří flotilové pojištění nabízejí, tak vznikne nová povinnost, jejíž řádné plnění usnadní ČNB dohled nad množstvím a velikostí jednotlivých flotil.

Jana Havlíčková,
Advokátní koncipient, Senior Associate

Tereza Davidová,
Advokát, Managing Associate

[Deloitte Legal s.r.o., advokátní kancelář](#)

Churchill I
Italská 2581/67
120 00 Praha 2 - Vinohrady

Tel.: +420 246 042 100
e-mail: legalcz@deloittece.com

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)